

KİMYASAL MADDE ÜRETEN, DEPOLAYAN TESİSLERDE İŞ KAZASI, YANGIN VE PATLAMALARI ÖNLEMENİN EN ÖNEMLİ MEDODU RİSK BAZLI İŞ VE ATEŞ İZİNİ FORMU DÜZENLENMESİ

Celal TOPRAKÇI

Kimya Mühendisi,
Yangın ve İş Güvenliği Uzmanı (A)
İş Güvenliği Uzmanı ve İşyeri Hekimi Eğitmeni,
Tüpraş İzmir Rafinerisi E. Teknik Emniyet Müdürü,
e-posta: ctoprakci@cltdanismanlik.com

ÖZET

Kimya sektörü iş kazaları, meslek hastalıkları, yangın ve patlama riskinin en çok olduğu sektördür. Her yıl iş kazaları, meslek hastalıkları, yangın ve patlamalardan dolayı kimya sektöründe çok miktarda sağlık sorunları, mal ve can kayıpları yaşanmaktadır.

Kimya sektöründeki yangın ve patlamalardan dolayı meydana gelen iş kazaları, mal ve can kayıplarını ortadan kaldırmak için; tesiste herhangi bir bakım/onarım, tadilat, yenileme, kaynak, kesme, birleştirme gibi işler yapılmadan önce İŞ/ATEŞ İZİNİ FORMU doldurularak ilgililerce imzalanıp, kontrol ve takip edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Ateş İzni, İş İzni

1.AMAÇ

Kimya sektöründe bakım, onarım, yenileme, büyüme, tehlikeli işler, makina montajı, kaynak, kesme, birleştirme v.b. gibi işlere başlamadan önce yangın, patlama, iş kazası gibi riskleri ortadan kaldırmak veya en aza indirmek için proaktif önlem olarak İŞ/ATEŞ İZİNİ FORMU doldurulup, gerekli kontrollerin yapılarak ilgililerce onaylanması gerekmektedir.

2.TANIMLAR

2.1 İş İzni: İşyerlerinde her hangi bir iş yapılmadan önce, o iş yapılırken meydana gelebilecek iş kazalarını, meslek hastalıklarını önlemek için alınacak tedbirleri kapsayan formdur.

2.2 Ateş İzni: (Sıcak iş izni) İşyerlerinde her hangi bir kıvılcım çıkaracak bir iş yapılmadan önce, o iş yapılırken meydana gelebilecek yangın ve patlamaları önlemek için alınacak tedbirleri kapsayan formdur.

İŞ / ATEŞ İZİNİ

İş No :						Tarih :/...../20.....		
Yapılacak işin açıklaması.....								
İŞ İZİNİ	KULLANILACAK KİŞİSEL KORUYUCULAR							
	☐	Baret	☐	Emniyet Ayakkabısı	☐	Emniyet Kemerini	☐	Diğer.....
	☐	İş Elbisesi	☐	Gaz Maskesi	☐	Siperlik		
	☐	Emniyet Gözlüğü	☐	Toz Maskesi	☐	Kulak Koruyucu		
	☐	İş Eldiveni	☐	Hava Tüplü Maske	☐	Kanisterli Maske		
Bu işle ilgili riskler								
Risklerle ilgili alınacak tedbirler.....								
Yapılacak iş ve Sahaya ait sınırlar, özel talimatlar.....								
ENERJİ KESİMİ	Bu izinden'e kadar geçerlidir.							
	EĞER ELEKTRİK MOTORU VEYA OTOMATİK START VARSA : Motor veya otomatik starttarafından kilitlenmiştir.							
ATEŞ İZİNİ	EMNİYET KONTROLLERİ (Vardiya Amiri tarafından Paraf Edilecek)			EVET	HAYIR			
	1- Saha yanıcı maddelerden temizlenmiştir.			☐	☐			
	2- Teçhizat körülenmiş ve canlı sistemlerden tecrit edilmiştir.			☐	☐			
	3- Teçhizat ve çevre yanıcı maddelerden temizlenmiştir.			☐	☐			
	4- Yangın söndürme cihazları kullanmaya hazır durumdadır.			☐	☐			
İŞ GÜVENLİĞİ	Saha ve ekipman gaz kontrolü yapıp gamsız bulunmuştur.							
	İSG Uzmanı : İmza :							
ONAYLAR	İşin yapılmasına izin verilmiştir.							
	İşletme Müdürü		İmza :				
	Vardiya Amiri		İmza :				
	Bakım / Ustabaşı		İmza :				
	İSG Uzmanı		İmza :				
İşi Yapan		İmza :					
SÜRE UZATIMI	Bu izin saat-.....'e kadar uzatılmıştır.							
	Vardiya Amiri		İmza :				
İŞ BİTİMİ	İş eksizsiz olarak tamamlanmış, saha temizlenmiştir. Saat :							
	Bakım / Taşeron Amiri		İmza :				
	Vardiya Amiri		İmza :				

3. FORMUN UYGULAMASI

Kimya sektörü işyerlerinde herhangi bir iş, her türlü bakım onarım işleri, kaynak, kesme, montaj işlerine başlamadan önce İŞ/ATEŞ İZİNİ FORMU işe yapan tarafından doldurulur. Form otokopili 3 nüshadır. Form doldurulup, gerekli onaylar verildikten sonra beyaz renkli 1. Nüsha asıl olup, iş yapılan bölümde kalacak. 2. Nüsha iş güvenliği bölümünde, 3. Nüsha işi yapanda kalacak.

İşi yapacak personel, işin yapılacağı kısmın amirine giderek işin yapılacağı yeri ve işi üst bölüme yazacak. Kişisel koruyucular kısmında o işi yaparken kullanacağı kişisel koruyucuları işaretleyecek. İş ile ilgili riskleri belirleyecek.

Bu risklere karşı alacağı önlemleri yazacak. İşin başlangıç ve bitiş saatlerini yazacak. İş yapılan yerin amiri ve iş güvenliği yetkilisi formdaki bilgileri kontrol edecek, kendilerinin ilave edeceği bilgiler ve uyarılar varsa yazacak, onay kısmındaki yerlere isimlerini yazarak imzalıyacaklar.

Yapılacak iş kıvılcım çıkaran (kaynak, kesme, lehim, elektrik arki v.b.) işler yapılacak ise formun Ateş İzni kısmı doldurulacak. İş güvenliği yetkilisi tarafından patlayıcı gaz ölçümü yapılacak, patlayıcı gaz tesbiti yalırsa gaz temizleninceye kadar işe izin verilmez. Gaz temizlendikten sonra, formun gazsız bulunmuştur kısmını iş güvenliği yetkilisi imzalıyor.

Eğer bir ekipman, makina durdurulup iş yapılacaksa o ekipman veya makinanın elektrinin kesildiği formun enerji kesim kısmı doldurulacak.

Onaylar kısmında ekipman veya makina devre dışı bırakılıp iş yapılacaksa tesisin üst amiri (üretim, işletme müdürü) onayı gerekmektedir. İş yerlerindeki yetki ve sorumluluğa göre formu onaylayacak kişiler, iş yerindeki ilgili pozisyonlara göre yapılacaktır.

Belirlenen sürede iş bitmez ise, iş yapılan yerin amiri değişmiş ise süre uzatım kısmı doldurulur. İşin bitim saati yazılır, yeni gelen amir imzalar.

İş bitiminde işi yapan ile iş yapılan yerin amiri birlikte kontrol ederler. Formun iş bitimi kısmı imzalanır. 1. Nüsha en az 1 yıl saklanacaktır.

4.İŞ/ATEŞ İZİNİ FORMUNUN ARKA YÜZÜ

Formun arkasında iş yapılırken uyulması gereken kurallar aşağıdaki gibi yazılmalıdır.

İş Yapımı Sırasında Aşağıdaki Talimatlara Kesinlikle Uyunuz

1.İşletme Şefleri, Ateş izni belgesini hazırlatıp imzalamadan hiçbir breyz(canavar), şaloma ve elektrik kaynağı işini kesinlikle başlatmayınız. Yapılması öngörülen çalışmanın sizinle ilgili idari hükümlere uygunluğu kontrol ediniz.

2.İş emniyetinden sorumlu olan kişi ve çalışanlar: Ateş izniniz olmadan breyz (canavar),şaloma ve elektrik kaynağı ile çalışmaya başlamayınız. Bütün güvenlik tedbirlerinin alınmış olduğunu kontrol ediniz. Ateş iznini imzalamayı unutmayınız..

3. Ateş izni belgesi iş sahasında bulundurulup sorulduğunda gösterilecektir

4. Ateşli işin yeri değiştiğinde yangın suyu hortumu ve portatif yangın söndürücüsünü o kısma alınacaktır.
5. Herhangi bir şekilde parlama olduğunda yangın suyu hortumu ve portatif yangın söndürücü ile ilk müdahaleyi yapınız. Üretim, Bakım personeline veya İSG Uzmanına haber veriniz.
6. Siren çaldığında işi bırakınız.
7. Ateş izni verilen yerde sigara içilmez. Sigara sadece sigara içme alanında içilecektir
8. Ateş izninin talimat bölümünü mutlaka okuyunuz. Emniyet kemeri, toz maskesi, gözlük, eldiven kullanılacak gibi uyarılara mutlaka uyunuz.
9. Elektrik kaynağı yaparken şasi kablosunu, kaynak yapacağınız parçanın kendisine bağlayınız. Gelişi güzel yerlerden şasi almayınız.
10. İzolesi yırtılmış, gelişigüzel eklenmiş kaynak kablolarını kullanmayınız.
11. İş elbisesiz, eldivensiz, kulak koruyucusuz ve iş ayakkabısı giymeden çalışmayınız.
12. Kaynak yapılırken kaynakçı gözlüğü ve siperi kullanılacaktır.
13. Ateş İzniinde belirtilen zaman sınırları içinde iş bitmemiş ise gerekli uzatmayı yapması için ilgili vardiya amirine müracaat ediniz.
14. İş bitiminde çalıştığınız yeri temizleyiniz. Vardiya Amirine göstererek ateş izin formunu ilk nüshasını imzalayınız.

5.SONUC

Kimyasal madde üreten ve depolayan tesislerde meydana gelebilecek yangın ve patlamaları önleyebilmenin en proaktif metodu iş ve ateş izni formunun eksiksiz olarak doldurulması, gerekli control ve ölçümlerin yapılması, oaylanarak uygulanması gerekmektedir.

6.KAYNAKLAR

- [1] NFPA National Fire Safety Agency Code 51B-2009
- [2] FM GLOBAL Loss Prevention date Sheets
- [3] CSB US Chemical safety Board; Accident Investigation Report
- [4] Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik. Resmi Gazete No:26735
Tarih: 19.12.2007